

Pelastuslaki

- Poistumisturvallisuusselvitys

Sisäasiainministeriö Pelastusosasto

Kati Tillander

RAKENTEELLISEN PALONEHKÄISYN, TURVALLISUUDEN JA
RAKENTAMISEN OHJAUKSEN OPINTOPÄIVÄT
17. – 19.11.2010, YLLÄS

Pelastuslain uudistamishanke

Valmisteluaikataulu:

- Esiselvitykset syyskuu 2007 - maaliskuu 2008
- Valmistelutyöryhmä ja jaostot heinäkuu 2008 - lokakuu 2010
- Lakiluonnos lausunnolla marras-joulukuu 2009
- Hallituksen esitys eduskuntaan syksy 2010
- Valtioneuvoston asetus lausunnolle syksy 2010
- Laki ja asetus tarkoitus tulla voimaan alkuvuodesta 2011

Valmisteluaineisto: www.intermin.fi/suomi/pelastuslaki

- Pykälätekstit luonnoksesta

Mikä pelastuslaissa muuttuu

- Lain rakenne uudistetaan
- Omatoimiseen varautumiseen liittyviä velvoitteita selvennetään
- Rakennusten poistumisturvallisuutta koskevia vaatimuksia korostetaan
- Palotarkastustoiminta muutetaan yleisemmäksi valvontatehtäväksi

Lain rakenne

1 luku. Yleiset säännökset

2 luku. Jokaisen yleiset velvollisuudet

3 luku. Rakennusten ja muiden kohteiden turvallisuuteen liittyvät velvoitteet

4 luku. Pelastustoimen organisaatio ja vastuu pelastustoimen tehtävistä

5 luku. Pelastustoiminta ja eräät siihen liittyvät tehtävät

6 luku. Yhteistoiminta pelastustoimen tehtävissä

7 luku. Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta

8 luku. Pelastustoimen koulutus ja kelpoisuusvaatimukset

9 luku. Nuohouspalvelut

10 luku. Väestönsuojeluun varautuminen ja väestönsuojelukoulutus

11 luku. Väestönsuojat

12 luku. Pelastustoimen valvontatehtävät

13 luku. Vaitiolovelvollisuus, tiedonsaantioikeus ja henkilökisterit

14 luku. Pelastustoimen rahoitus, maksut, palkkiot ja korvaukset

15 luku. Muutoksenhaku, pakkokeinot ja rangaistukset

16 luku. Erinäiset säännökset

3 luku - Toiminnanharjoittajan sekä rakennuksen omistajan ja haltijan velvollisuudet

9 §. Rakennusten palo- ja poistumisturvallisuus

10 §. Rakennusten uloskäytävät

11 §. Kiinteistöjen pelastustiet

12 §. Laitteiden kunnossapito

13 §. Nuohous ja ilmanvaihtolaitteiden huolto

14 §. Omatoiminen varautuminen

15 §. Pelastussuunnitelma

16 §. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma

17 §. Palovaroittimet

18 §. Poistumisturvallisuus hoitolaitoksissa sekä palvelu- ja tukiasumisessa

19 §. Poistumisturvallisuusselvitys

20 §. Poistumisturvallisuuden arviointi ja poistumisturvallisuuden toteuttamissuunnitelma

21 §. Poistumisturvallisuuden toteuttamismääräys

22 §. Turvetuotantoalueiden paloturvallisuus

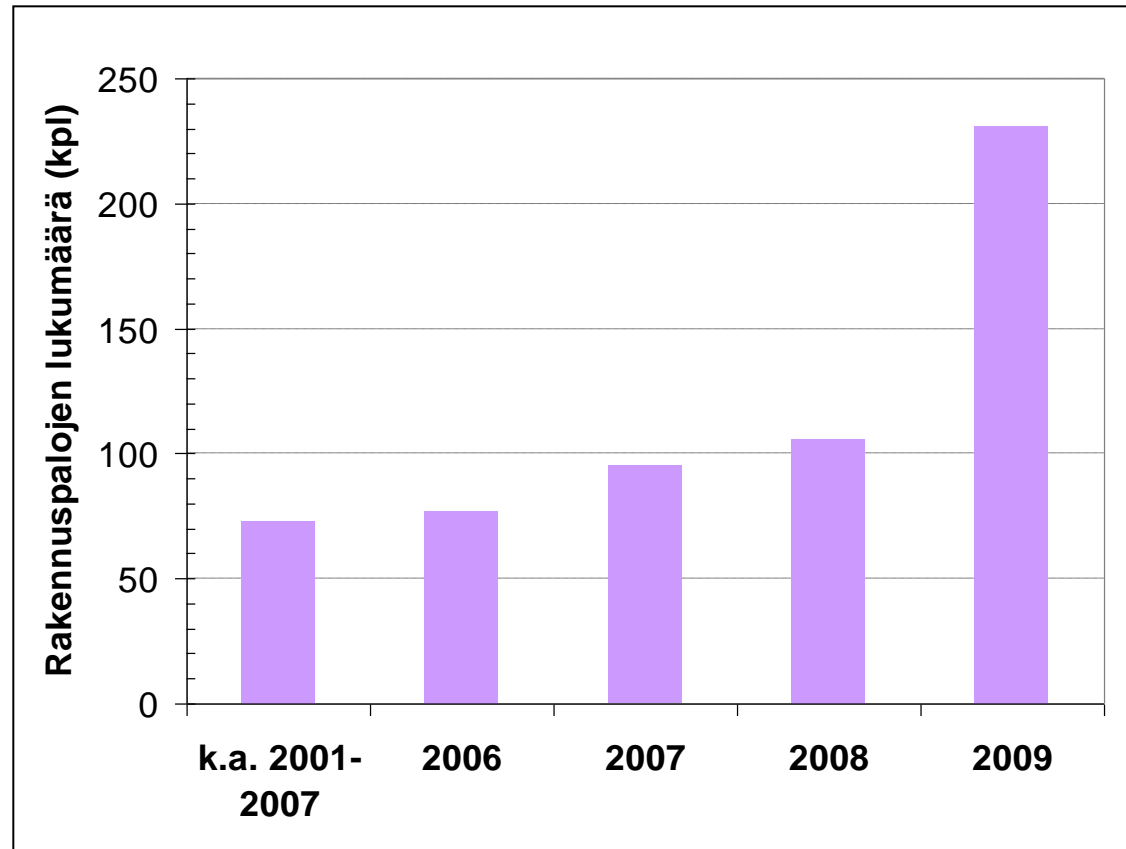
Hoitolaitosten poistumisturvallisuus

- Hoitolaitoksissa sekä palvelu- ja tukiasumisessa on jo nykyisin selvitettävä pelastussuunnitelman laatimisen yhteydessä, miten rakennuksessa tai tilassa olevien heikentynyt toimintakyky otetaan huomioon vaaratilanteisiin varautumisessa.
- Ehdotettuun lakiin sisällytetty hoitolaitosten sekä palvelu- ja tukiasumisen poistumisturvallisuusvaatimus, jolla selvennettäisiin poistumisturvallisuuden riittävyden arvioinnissa noudatettavaa menettelyä.

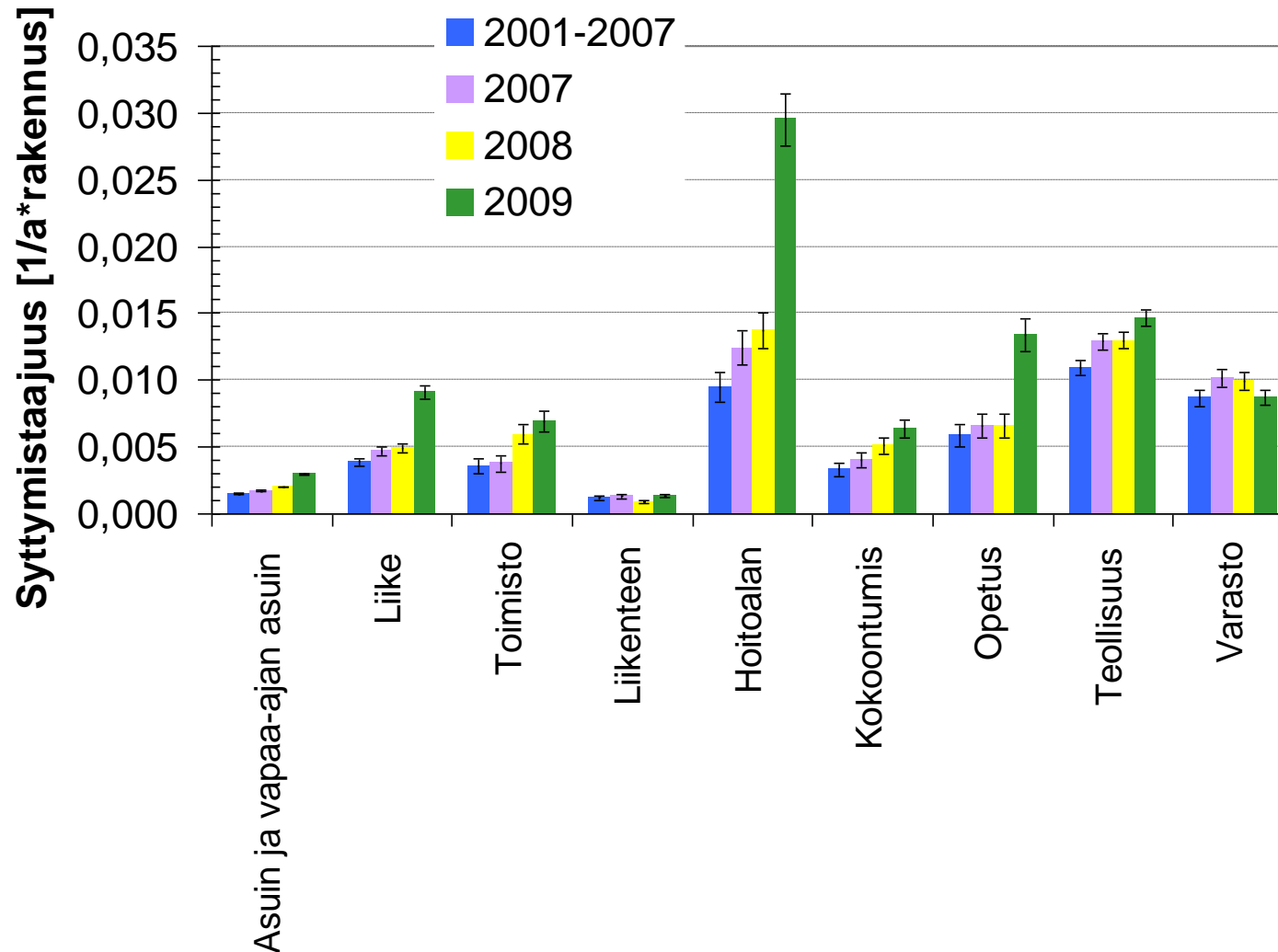

Kuva: Tampereen aluepelastuslaitos

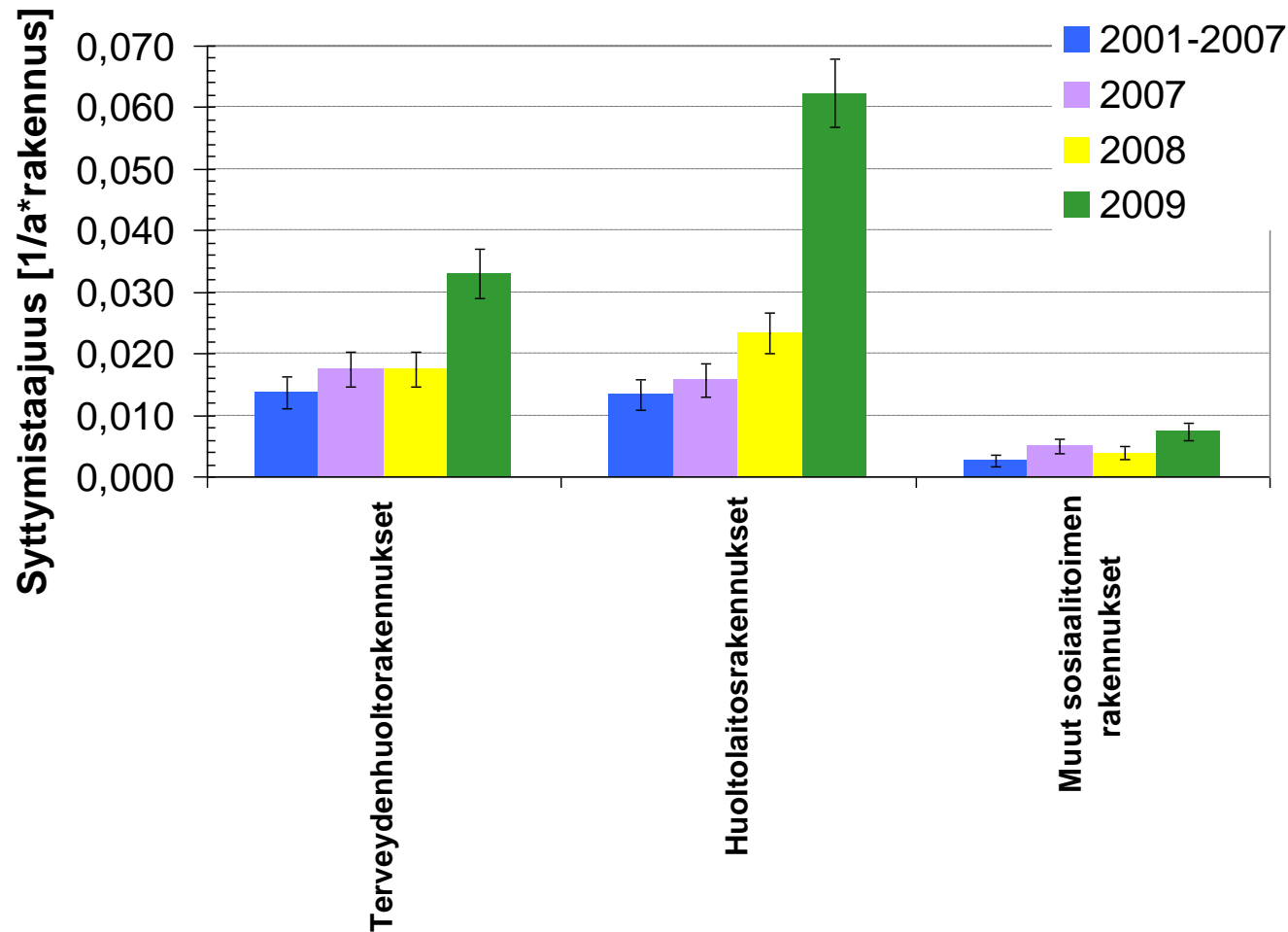
Rakennuspalojen lukumäärä hoitoalan rakennuksissa

Syttymistäajuustiheys

Syttymistäajuustiheys

21 Terveydenhuoltorakennukset

- 211 Keskussairaalat
- 213 Muut sairaalat
- 214 Terveyskeskukset
- 215 Terveydenhuollon erityislaitokset
- 219 Muut terveydenhuoltorakennukset

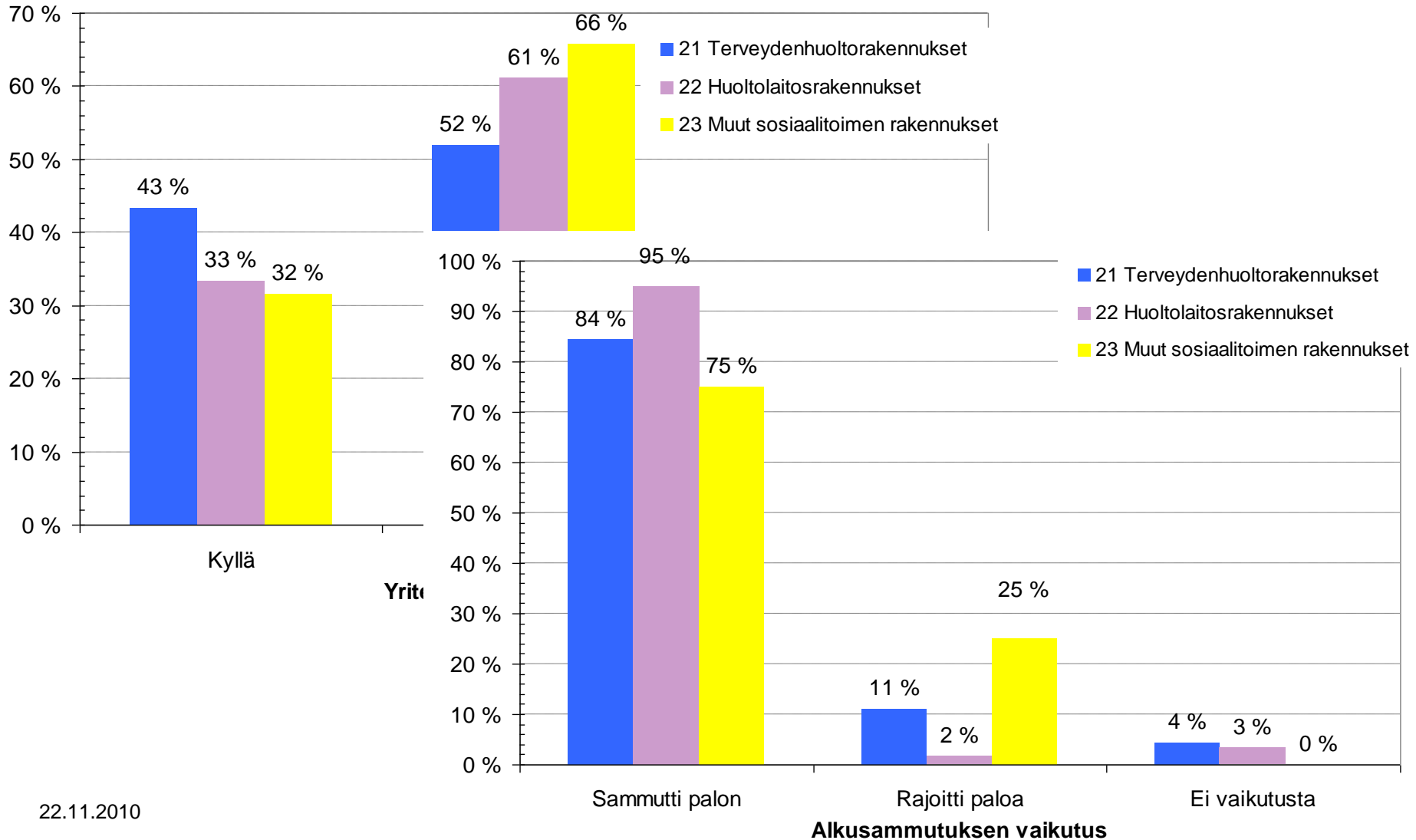
22 Huoltolaitosrakennukset

- 221 Vanhainkodit
- 222 Lasten- ja koulukodit
- 223 Kehitysvammaisten hoitolaitokset
- 229 Muut huoltolaitosrakennukset

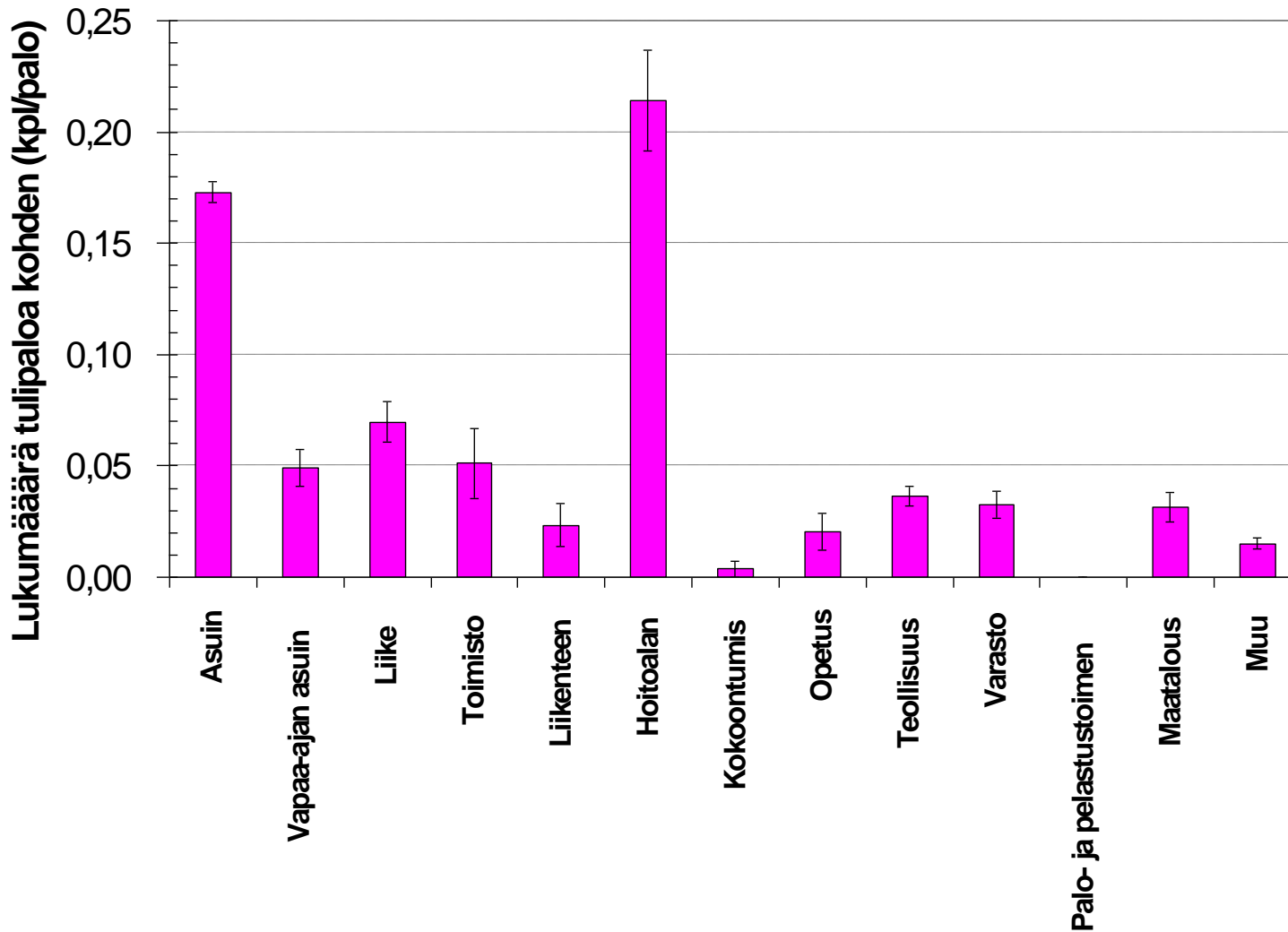
23 Sosiaalitoimen muut rakennukset

- 231 Lasten päiväkodit
- 239 Muualla luokittelemattomat sosiaalitoimen rakennukset

Alkusammutus (v. 2008-2009)

Loukkaantuneet (v. 2006-2009)

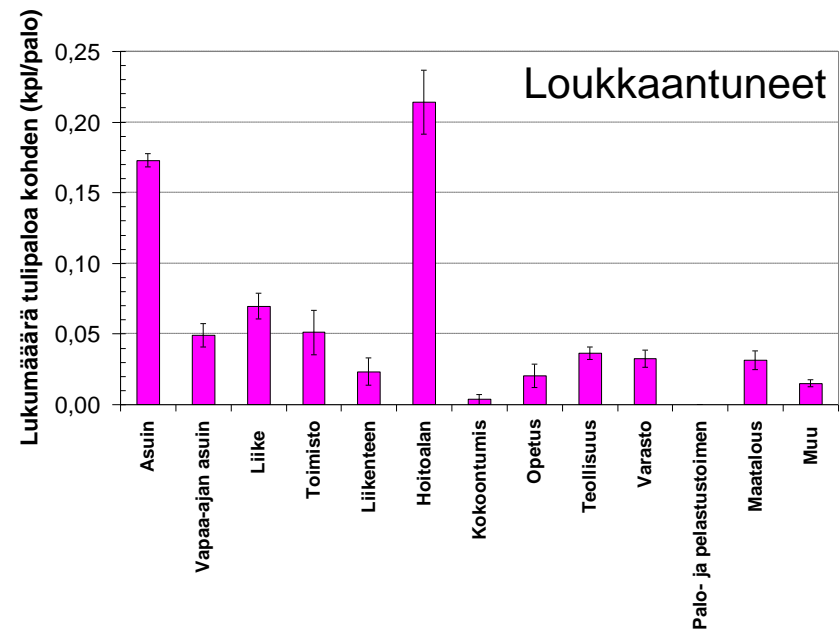
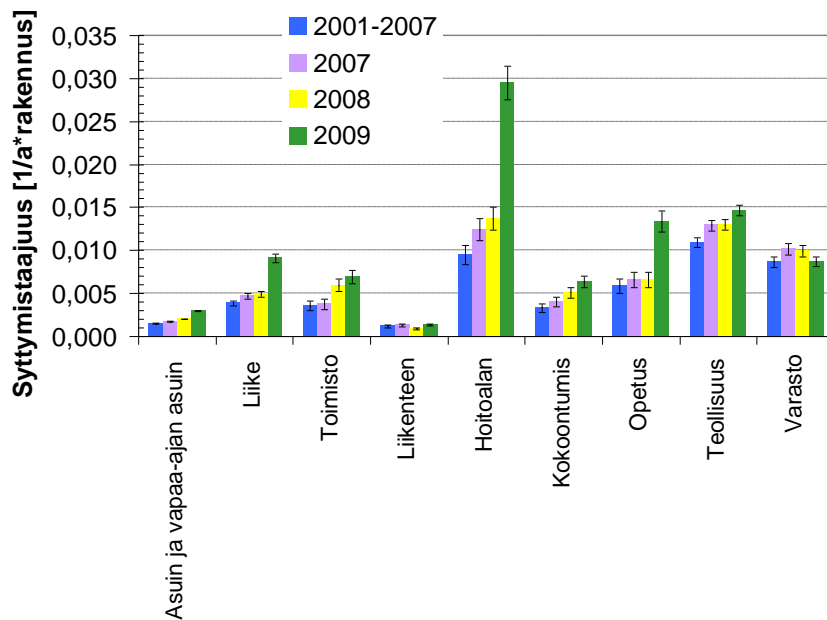

*PRONTO-ohje:
Loukkaantuneiksi
merkitään henkilöt,
jotka ovat saaneet
hoitoa
onnettomuuspaikalla
tai jossain
terveydenhoito-
yksikössä.*

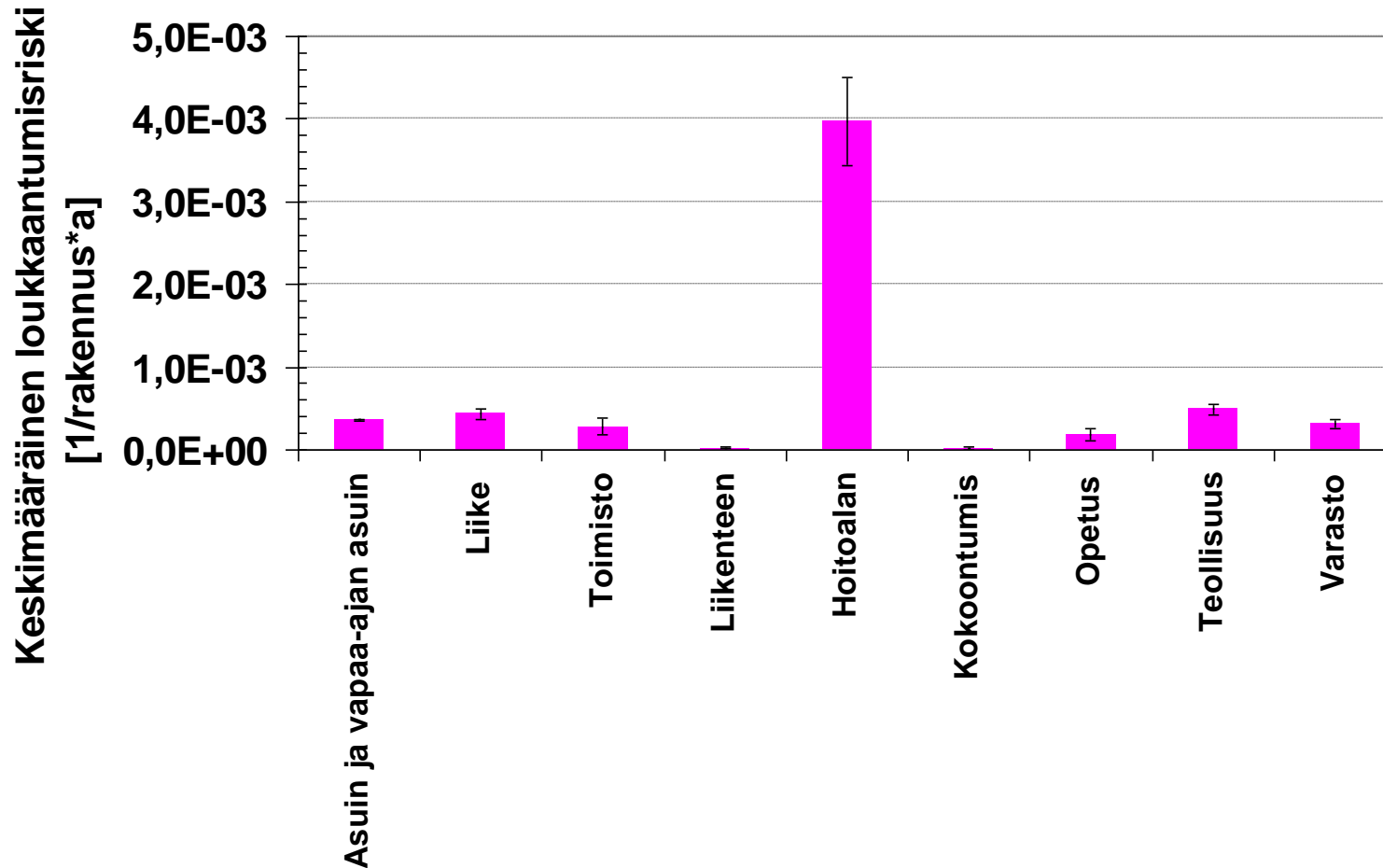
Riski

Todennäköisyys

Seuraukset

Loukkaantumisriski tilastojen valossa

18 § 1 mom. - Poistumisturvallisuus hoitolaitoksissa sekä palvelu- ja tukiasumisessa

Sairaaloissa, vanhainkodeissa ja muussa laitoshuollossa, suljetuissa rangaistuslaitoksissa ja muissa näihin verrattavissa kohteissa (*hoitolaitokset*) sekä

asumisyksikön muotoon järjestetyissä palvelu- ja tukiasunnoissa ja muissa näihin verrattavissa asuinrakennuksissa ja tiloissa, joissa asuvien toimintakyky on tavanomaista huonompi (*palvelu- ja tukiasuminen*), toiminnanharjoittajan on etukäteen laadituin selvityksin ja suunnitelmin ja niiden perusteella toteutetuin toimenpitein huolehdittava, että asukkaat ja hoidettavat henkilöt voivat poistua turvallisesti tulipalossa tai muussa vaaratilanteessa itsenäisesti tai avustettuina.

18 § 2 mom. - Poistumisturvallisuus hoitolaitoksissa sekä palvelu- ja tukiasumisessa

Edellä 1 momentin mukaisella toiminnanharjoittajalla tarkoitetaan hoitolaitoksen ylläpidosta ja palvelu- ja tukiasumisen järjestämisestä huolehtivaa kuntaa ja muuta julkisoikeudellista yhteisöä.

Toiminnanharjoittajalla tarkoitetaan myös yritystä ja muuta yhteisöä, joka kunnan tai muun julkisoikeudellisen yhteisön kanssa tehdyn sopimuksen perusteella tai muutoin vastaa tai huolehtii hoitolaitoksen ylläpidosta tai palvelu- ja tukiasumisen järjestämisestä.

19 § - Poistumisturvallisuus selvitys

Edellä 18 §:ssä tarkoitetun toiminnanharjoittajan on laadittava selvitys siitä, miten rakennuksen tai tilan käyttötapa ja henkilöiden rajoittunut, heikentynyt tai poikkeava toimintakyky otetaan huomioon tulipaloihin ja muihin vaaratilanteisiin varautumisessa ja poistumisjärjestelyissä (poistumisturvallisuus selvitys). Rakennusluvan yhteydessä kohteeseen laadittu turvallisuus selvitys vastaa poistumisturvallisuus selvitystä.

Poistumisturvallisuus selvitys on laadittava ennen toiminnan aloittamista ja päivitettävä vähintään kolmen vuoden välein tai toiminnan muuttuessa olennaisesti.

Poistumisturvallisuus selvitys ja sen muutokset on toimitettava alueen pelastusviranomaiselle 20 §:n 1 momentissa tarkoitetun arvon tekemistä varten. Poistumisturvallisuus selvitys on toimitettava lisäksi tiedoksi rakennusvalvontaviranomaiselle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poistumisturvallisuus selvityksen laatimisesta ja päivittämisestä sekä selvityksen sisällöstä.

20 § - Poistumisturvallisuuden arviointi ja poistumisturvallisuuden toteuttamissuunnitelma

Alueen pelastusviranomaisen tulee arvioida poistumisturvallisuus selvityksen perusteella, täyttääkö poistumisturvallisuus 18 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun asian ratkaisemista alueen pelastusviranomaisen voi velvoittaa toiminnanharjoittajan määräajassa täydentämään 19 §:ssä tarkoitettua poistumisturvallisuus selvitystä ja toteuttamaan yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa kohteessa poistumiskokeen.

Jos poistumisturvallisuus ei täytä 18 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, toiminnanharjoittajan tulee laatia alueen pelastusviranomaisen asettamassa määräajassa suunnitelma poistumisturvallisuuden saattamiseksi laissa säädettyjen vaatimusten mukaiseksi.

21 § - Poistumisturvallisuuden toteuttamismääräys

Jos toiminnanharjoittajan 20 §:n 3 momentin mukaisesti suunnittelemissa toimenpiteillä ei voida saattaa kohteen poistumisturvallisuutta vaatimusten mukaiseksi, alueen pelastusviranomaisen on annettava 81 §:n mukainen korjausmääräys, jonka yhteydessä voidaan myös määrätä 82 §:n mukaisia erityisiä turvallisuusvaatimuksia.

81 § - Korjausmääräys ja toiminnan keskeyttäminen

Jos alueen pelastusviranomainen valvontatehtävää suorittaessaan havaitsee puutteita **tässä laissa säädettyjen velvoitteiden toteuttamisessa**, pelastusviranomaisen on määrättävä ne korjattavaksi. Jos puutteita ei voida heti korjata, korjaamiselle tulee antaa määräaika.

Jos alueen pelastusviranomainen tämän lain mukaista valvontatehtävää suorittaessaan havaitsee puutteita muussa laissa säädettyjen velvoitteiden toteuttamisessa ja arvioi puutteiden aiheuttavan vakavaa vaaraa henkilöturvallisuudelle, pelastusviranomainen voi määrätä puutteet korjattavaksi. Jos puutteita ei voida heti korjata, asiasta tulee ilmoittaa asianomaiselle valvontaviranomaiselle.

Jos valvontatehtävässä tai muutoin havaittu puutteellisuus tai virheellinen menettely aiheuttaa välittömän **tulipalon** tai muun onnettomuuden vaaran, pelastusviranomaisella on oikeus tarvittaessa heti keskeyttää toiminta ja määrätä onnettomuuden ehkäisemiseksi välttämättömistä toimenpiteistä. Määräystä on heti noudatettava.

82 § - Erityiset turvallisuusvaatimukset

Kohteeseen, jossa harjoitettu toiminta tai olosuhteet aiheuttavat henkilö- tai paloturvallisuudelle tai ympäristölle tavanomaista suuremman vaaran, alueen pelastusviranomaisen voi erityisestä syystä määrätä hankittavaksi tarkoituksenmukaista sammutuskalustoa ja muita pelastustyötä helpottavia laitteita tai **asennettavaksi automaattisen sammutuslaitteiston** taikka ryhtymään kohteessa muihin välttämättömiin toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä ihmisten ja omaisuuden turvaamiseksi onnettomuuden varalta.

Alueen pelastusviranomaisen tulee kuulla maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 124 §:ssä tarkoitettua kunnan rakennusvalvontaviranomaista valmisteltaessa 1 momentissa tarkoitettua määräystä kohteessa edellytettävistä turvallisuusvaatimuksista, jos turvallisuusvaatimusten toteuttaminen edellyttää rakennuslupaa tai toimenpidelupaa.